

Jaciment polígon industrial de la Valldan

Avià

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Variant de Berga al Polígon Industrial. Sant Bartomeu de La Valldàn. 08610 AVIÀ
Emplaçament	A la variant de Berga al Polígon Industrial de La Valldàn, al costat de l'església de Sant Bartomeu

Coordenades:

Latitud:	42.089409237193635
Longitud:	1.8310904698988177
UTM Est (X):	403329
UTM Nord (Y):	4660364

Classificació

Número de fitxa	08011 - 29
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Jaciment arqueològic
Estil / època:	Romà
Segle	I aC II dC
Estat de conservació	Dolent
Notes de conservació:	Actualment hi passa per sobre la variant de La Valldàn en el PK 0'850.
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	BPU
Observacions protecció:	BPU. POUM Avià, DOGC 12/07/2011
Número inventari	12352 / nº 7 d'Avià
Generalitat i altres inventaris	
Accés	Difícil
Ús actual:	Estructural
Titularitat	Pública

Titular: Generalitat de Catalunya
Autoria de la fitxa María del Agua Cortés Elía
Data de registre de la fitxa: dt., 08/01/2002 - 01:00
Autoria de la darrera revisió: María del Agua Cortés Elía. OPC
Data de la darrera revisió: dt., 01/04/2025 - 13:50

Descripció

Amb motiu de la construcció de la variant de La Valldàn (C-149) entre Berga i la carretera de Solsona, es realitzà una prospecció que donà com a resultat la localització de dos punts d'interès arqueològic d'època romana situats al sud-oest de l'església de Sant Bartomeu de La Valldàn: una vil·la i un assentament de producció metal·lúrgica. El jaciment anomenat Polígon Industrial de La Valldàn es trobava al mateix nivell per on ara passa la variant, entre el túnel i la rotonda del polígon. Únicament es van excavar les zones afectades que s'estenien per tota l'amplada del traçat de la carretera, quedant actualment la part excavada totalment oculta. L'excavació va permetre documentar el pas d'un camí empedrat acompanyat d'estructures de transformació metal·lúrgiques que tindrien relació directa amb la vil·la romana de Sant Bartomeu de La Valldàn (fitxa nº 147). El camí travessa el jaciment perpendicularment en sentit nord-est i sud-oest, es prolonga per un costat en direcció a l'església de Sant Bartomeu de La Valldàn enfilant-se vers el Camí Ral i per l'altre en direcció al Molí del Castell. El camí està format per un anivellament del terreny amb pavimentació de graves i forta presència de material arqueològic. El conjunt de transformació metal·lúrgica es situa majoritàriament al costat est del camí i presentava un lloc on es realitzaven les activitats de farga i forja de metalls en època ibero-romana i en el que s'han comptabilitzat 12 estructures, destacant una d'elles per les seves grans dimensions. Es tracta d'una fossa de combustió; mentre que la resta del conjunt ho formen tres forns de forja de metall que van estar en funcionament entre la segona meitat del segle I aC i finals del segle II dC. Els materials recuperats consisteixen en grans quantitats d'escòries de producció de ferro i bronze, a més de rebuïjos de material constructiu romà. També és abundant la presència de ceràmica comuna oxidada, terra sigil·lata hispànica i africana de cuina.

Observacions:

El jaciment ha estat catalogat pel Servei d'Arqueologia del Departament de Cultura de la Generalitat amb la denominació: Variant de Valldàn, sector Polígon Industrial de La Valldàn, i s'han catalogat els dos jaciments (la vila i l'assentament metal·lúrgic) en una única fitxa. El sector que ha quedat afectat pel pas de la carretera va ser expropiat.

Història

Durant la intervenció arqueològica en el jaciment de Sant Bartomeu de La Valldàn es va procedir paral·lelament al seguiment de les màquines, apareixent en els rebaixos realitzats davant del polígon unes restes que van provocar la intervenció arqueològica d'urgència ja que era afectat plenament pel traçat de la variant. Actualment la variant de La Valldàn passa per sobre, havent-se perdut les estructures que estaven afectades pel traçat, tot i que el jaciment es prolonga a cada costat de la carretera, avui encara camps de conreu. Aquest jaciment està vinculat a la Vil·la romana de Sant Bartomeu. La excavació va ser practicada d'urgència i dirigida pels arqueòlegs: Antonio Martín Oliveras (5 al 20 octubre de 1999), Albert Martín Menéndez (3 al 30 novembre de 1999) i Antonio Martín Oliveras (24 al 31 desembre de 1999). Aquest jaciment i el proper de Sant Bartomeu són els dos primers d'època romana excavats al Berguedà i suposen

un punt de partida per entendre el procés i desenvolupament de la romanització a la Bergistània.

Bibliografia

OLIVARES, D. (2000). L'arqueologia a la Catalunya central els darrers anys. Dovella n° 67, pàg. 12.

Carta Arqueològica del Berguedà, Avia n° 7, fitxat per Goretti Vila el XII de 2000 a partir de l'informe de l'excavació d'urgència.

MARTÍN, Albert i MARTÍN, Antoni (2001) Jaciment arqueològic Polígon Industrial de la Valldan (Avia, Berguedà). Jornades d'Arqueologia 2001. La Garriga. P. 192-193.

